

Menorca, 22 d'abril 2008

Els assistents al debat d'infraestructures de Menorca valoren a trets generals de forma positiva la marxa de l'economia de l'illa. El creixement demogràfic no serà excessiu en els propers 15 anys, els instruments de planejament per a conduir l'avenç urbanístic ja han estat redactats, i d'entre els problemes de l'illa, n'hi ha que ja s'han anat encarrilant (aeroport, port de Ciutadella, transport públic, adequació del viari local i comarcal....) i d'altres encara cal treballar-hi. Cal avançar en el capítol de serveis complementaris al turisme de sol i platja: si bé algunes actuacions estan tirant endavant, digui's la recuperació del camí de cavalls o de's camí d'en Kane, es considera que hi ha cabuda per dos nous camps de Golf, que cal aprofundir en la reconversió del sector hotelier cap a instal·lacions de gamma alta i hotels rurals, i afavorir noves instal·lacions marítimes d'esbarjo amb més amarradors i dotades dels serveis adequats per a rebre navegants.

Entre les infraestructures que més preocupen als participants del debat, cal destacar la penetració de les telecomunicacions, el condicionament de la carretera general entre Maó i Ciutadella, i les qüestions energètiques. A banda de la xarxa troncal de fibra òptica, cal garantir l'arribada de la banda ampla arreu de l'illa, si és necessari amb la participació pública allà on els operadors privats no inverteixen per la poca massa d'usuaris potencials. La televisió digital i la cobertura de telefonia mòbil també són una assignatura pendent (la costa sud de l'illa rep una senyal dèbil des de Mallorca, i amb l'apagada analògica la situació empitjorarà). Pel que fa a la carretera general Me-1 (Maó a Ciutadella), cal donar solució a les variants pendents, a la disposició de carrils d'avançament de vehicles lents, així com a algunes interseccions encara perilloses. El desdoblament d'aquesta via podria estudiar-se en el futur si el volum de trànsit augmenta de forma important. En aquest sentit, la seguretat viària és una variable important. Les qüestions energètiques són igualment rellevants, especialment la interconnexió de la xarxa insular amb la península que ha de garantir un subministrament de qualitat i sense interrupcions. L'illa aposta per a les energies renovables: des del Consell Insular es dona un paper prioritari a la implantació d'energia solar, de menor impacte visual que la eòlica; els assistents han manifestat la necessitat de valorar totes les opcions possibles.

En el capítol de ports i aeroports no s'han detectat especials inquietuds entre els participants al debat. Per a l'aeroport, si bé es valora positivament la gestió que en fa Aena, s'és partidari d'un model de co-gestió de l'aeroport entre Aena i les institucions locals. Aquesta entrada en joc del govern insular i dels agents econòmics de l'illa podria vetllar per una promoció adequada de l'illa a fires i estaments internacionals, i una major capacitat de captació de vols. Pel que fa als ports, s'intueix que les obres que s'estan duent a terme a Ciutadella canviaran la dinàmica actual dels tràfics marítics d'entrada a l'illa. Quan les noves instal·lacions estiguin enllestides, l'arribada a Ciutadella deixarà de ser una maniobra complexa i perillosa, i això permetrà treure profit del fet que el viatge entre la península i aquest port és 2h més curt que fins a Maó. La lògica econòmica indicaria la necessitat de traslladar les àrees logístiques planejades a Maó cap a aquest punt de l'illa, però el cost del sòl aquí és sensiblement elevat i no s'hi han fet reserves de sòl industrial. Donades les dimensions de l'illa, però, la logística no és encara a dia d'avui un problema substancial, i la distribució de béns pot fer-se des de qualsevol dels ports de l'illa.

Els resultats de l'enquesta reflecteixen un desig entre els assistents d'una major transparència i rigor en el procés de prioritització d'infraestructures i presa de decisions per part de les administracions públiques.

INFRASTRUCTURES A DEBAT MENORCA

XARXA VIÀRIA

- 1 Condicionament de la Me-1 (variants, encreuaments i carril d'avançament), previst.
- 2 Condicionament de l'eix viari Maó - Sant Lluís i de la travessera de Sant Lluís, previst.
- 3 Condicionament de la Me-7, Maó - Fornells, previst.

PORTS I AEROPORTS

- 4 Aeroport de Menorca
- 5 Port de Maó
- 6 Ampliació port de Ciutadella (en execució)
- 7 Àrea logística del port de Maó.

TRANSPORT PÚBLIC

- 8 Via per a transport públic Maó - Ciutadella

Resultats de l'enquesta

Desviació respecte la mitjana

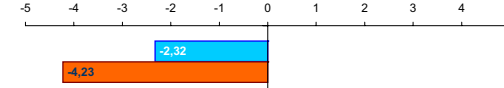
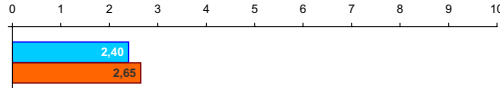
Grau de preocupació

■ Probable ■ Necessari

■ Probable ■ Necessari

Economia

L'any 2020, la població a Menorca estarà per sobre dels 150mil habitants.
El sector turístic a Menorca s'especialitzarà en turistes d'alt poder adquisitiu, potenciant els atractius naturals de l'illa i nous sectors de mercat d'alt valor afegit (turisme de negocis, nàutic, turisme de golf).

A mig termini, l'oferta d'amarradors esportius augmentarà de forma substancial en aquells ports on l'impacte ambiental sigui menor.

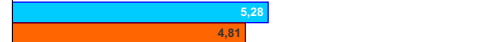
0,30

L'aeroport serà gestionat a curt termini més eficientment per part d'institucions públiques i privades menorquines.

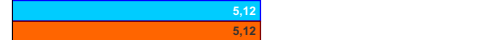
-1,84

El nou port de Ciutadella concentrarà gran part del tràfic de passatgers entre Menorca i la península. El port de Maó s'especialitzarà en mercaderies i productes energètics.

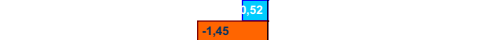
-2,62

A curt termini es construirà una àrea d'activitats logístiques lligada al Port de Maó per al servei d'abastament de l'illa de Menorca.

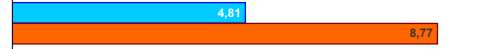
-2,15

El transport marítim de passatgers entre illes serà competitiu amb l'avió degut a la utilització de vaixells ràpids.

-0,93

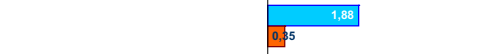
A curt termini s'executaran les variants pendents, i s'habilitaran carrils addicionals d'avançament. Els accessos a Ciutadella i Maó es milloraran, amb la dotació de carrils específics per al transport públic per carretera.

1,81

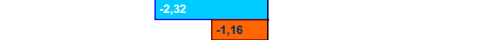
Infraestructures

Menorca establirà a curt termini criteris de disseny específics en el tractament del seu viari per a potenciar els valors del paisatge en zones interurbanes, i l'atractiu de les poblacions per on hi passen carreteres.

-1,53

A mig termini, Menorca comptarà amb un servei de transport públic col·lectiu ferroviari o similar entre Maó i Ciutadella.

1,17

L'aposta que s'està fent en transport públic a Menorca augmentarà encara més la quota modal de l'autobús, i el farà competitiu amb l'ús del vehicle privat.

-0,92

La construcció de dessalinitzadores a Menorca acabarà definitivament amb els problemes d'aigua que té l'illa.

-0,33

A curt termini es desenvoluparan models de gestió compartida entre administració i iniciativa privada que permetran fer arribar el cable allà on, per manca de rendibilitat econòmica, els operadors no hi preveuen arribar (polígons industrials, zones reside

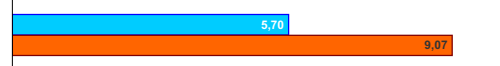
2,73

Els parcs eòlics projectats es construiran a curt termini.

0,26

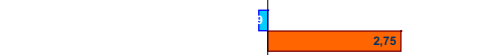
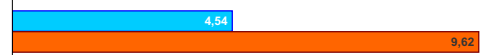
La interconnexió energètica de Menorca amb la península estarà enllestida segons els calendaris previstos, i l'illa tindrà un subministrament que garanteixi el desenvolupament de l'activitat econòmica i turística durant els mesos de més demanda.

1,22

Governabilitat

L'Estat central i el govern balear adoptaran mètodes d'anàlisi i prioritització d'inversions en infraestructures d'acord amb criteris transparents i rigorosos de rendibilitat social i econòmica, superant els actuals debats conjunturals.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

La població de Menorca ha augmentat un 27% entre l'any 1998 i l'any 2006, situant-se actualment en 90.440 habitants. S'estima, però, que els residents permanents a l'illa no sobrepassen els 75mil habitants. Maó i Ciutadella concentren el 61% de la població, amb aproximadament 27.500 habitants cadascuna de les dues viles. La tendència ha portat Ciutadella i Maó a igualar progressivament el seu pes demogràfic. Els nuclis tradicionals de població de l'illa es troben a l'interior, sobre l'eix de la carretera general.

En l'opinió dels assistents, la tendència a l'augment demogràfic enregistrada durant els darrers 10 anys no continuarà tant marcada d'aquí al 2020. El planejament vigent no preveu sòl urbanitzable suficient per a acollir gran quantitat de nous residents.

OCUPACIÓ DEL SÒL

El PTI marca limitacions importants en els espais aptes per a desenvolupament urbanístic de l'illa, un cop assumit que "la capacitat d'acollida del territori ha assolit el límit".

En aquesta direcció, el PTI proposa la limitació del creixement de l'ús turístic, i la revisió dels actuals assentaments turístics (siguin urbanitzacions, siguin centres de vacances hoteleres). Específicament, es proposa:

- Limitar la dimensió de les zones turístiques per vincular el nombre de places turístiques a la capacitat d'acollida del territori.
- Compensar el model turístic cap a una major presència d'allotjaments hotelers.
- Fomentar la qualitat del conjunt de l'oferta d'allotjament.
- Garantir el manteniment d'un continu evitant la urbanització dispersa.
- Fomentar la qualitat mediambiental i la dotació d'equipaments públics.

S'inclou, d'altra banda, que el Consell Insular de Menorca *establirà de manera diferenciada una quota de places de nova construcció per a allotjaments i una quota per als habitatges unifamiliars*. La definició de la quota estarà condicionada per l'acusada carència, a Menorca, de places d'allotjament hoteler de qualitat i la massiva presència d'apartaments, fet que introduirà un biaix a favor de la concessió de llicències d'edificació de fórmules hoteleres enfront dels habitatges. *La definició de la quota d'autoritzacions d'obertura en allotjaments hotelers i de construccions d'habitatges unifamiliars es realitzarà amb caràcter anual i com a horitzó definitiu sense possibilitat de superar-se. Quedaran fora d'aplicació totes aquelles operacions que comportin rehabilitació, reforma o modernització de places ja construïdes que compleixin ràtios establerts per a les zones turístiques.*

EVOLUCIÓ DE L'ECONOMIA

L'economia menorquina va créixer l'any 2007 un 1'5%, un valor per sota de la mitjana de les Illes Balears principalment perquè el creixement del sector serveis i de la construcció hi han estat més modestos.

El sector serveis associat al turisme representa prop del 60% del PIB de Menorca. La caiguda de visitants del mercat internacional, especialment del Regne Unit –que

representa el 45% del total de turistes a l'illa-, ha estat contrarestada per l'increment de turistes espanyols, que ha donat finalment un creixement d'1,7% del sector serveis. (informe de conjuntura Coeb). L'activitat turística a Menorca es troba encara molt estacionalitzada: prop del 75% de l'activitat es concentra en període estival.

La construcció es desaccelera, però continua creixent a un ritme de l'1,2%, tot i que les contractacions baixen un 0'2%. Caldrà seguir l'evolució d'aquest sector, que està passant per un període de transició i sembla s'enlentirà significativament.

Destaquen dins el sector industrial les sub-branques agroalimentària (làctics, amb la denominació d'origen formatges de Menorca, destil·laria del gin), de calçat i de bijuteria. El Govern insta a la creació d'una imatge de marca "Menorca" que es caracteritzi per la fabricació de productes d'alta qualitat.

INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT AERI

L'aeroport de Menorca transportava l'any 2007 prop de 2'8Mpax. Aquest volum de tràfic s'ha mantingut estable (amb alts i baixos) des de principis de la present dècada, després d'haver mantingut un creixement regular des de finals dels any 80 (amb període d'estancament entre el 94-96).

Aeroport marcadament turístic, el 50% de la seva activitat és internacional, principalment de vols al Regne Unit i Alemanya, i el 40% de la mateixa és a través de vols xàrter (els xàrter concentren el 90% dels passatgers estrangers). La major part de l'activitat de l'aeroport té lloc entre maig i setembre, mesos en els quals es transporta prop del 75% dels viatgers anuals. El trànsit nacional té un caràcter marcadament més estable que l'internacional, tot i que durant el més d'agost el volum de tràfic gairebé triplica el de l'hivern.

L'ampliació en curs de la terminal de l'aeroport va ser licitada per 66M€, i es troba a prop de ser inaugurada. A resultes d'aquesta operació, es modernitzen les instal·lacions actuals i s'amplia la capacitat operativa de l'aeroport (la terminal n'era un factor limitant; se'n duplica el nombre de mostradors de facturació de 21 a 42, s'instal·len sis noves cintes de recollida d'equipatge i es construeix una nova galeria d'embarcament). L'edifici projectat permetrà el tancament d'àmplies àrees en funció de l'època de l'any per ajustar-ne la capacitat total al volum de viatgers mensual.

Les reformes recollides pel Pla director de l'aeroport, i els diferents programes d'automatització del control del trànsit aeri, permetran donar una capacitat potencial a les instal·lacions xifrada en unes 40 operacions per hora. Actualment, la demanda en hora punta de l'aeroport es xifra en 17 operacions per hora.

Sobre la gestió de l'aeroport

El Govern Balear és partidari d'una gestió dels aeroports de les illes de tipus públic, però participada pel propi Govern, els Consells Insulars, els Ajuntaments, els sindicats i les Cambres de Comerç. En aquesta línia, el Govern es troba en negociacions per a modificar l'actual model de gestió centralitzada a través d'Aena. Tot i això, la gestió d'Aena és valorada positivament, i la participació de la societat civil hauria de reforçar les estratègies ja endegades buscant la promoció internacional de Menorca i l'obtenció d'un major número de vols.

L'oferta de vols Menorca-Barcelona és de 7 vols directes diaris els dies feiners de temprada baixa. L'oferta de vols Menorca-València és d'1 vol directe al dia (tot i que existeixen altres possibilitats d'enllaç bé a través de Barcelona, Palma o Madrid). L'oferta de vols Menorca-Madrid és de 3 vols directes al dia (però existeixen múltiples enllaços a través de Palma).

D'altra banda, els serveis interinsulars (declarats de funció pública) cobreixen actualment el trajecte Maó – Palma (10 expedicions directes diàries, 40 minuts) i Maó - Eivissa (1h50 amb escala a Palma, 10 expedicions). El govern està subvencionant el 50% de cost d'aquests bitllets per a residents. Tot i que en general el concepte de subvenció es considera positiu, des del sector aeri se'n discuteix la forma de calcular-ne la seva quantia final. S'apunta que l'aplicació de descomptes fixos seria més justa que la de descomptes percentuals. S'ha proposat adoptar una nova tarifa de 27€ pels vols interinsulars, però aquesta mesura encara es troba en debat.

INFRAESTRUCTURES PORTUÀRIES

Les principals instal·lacions portuàries a Menorca són el port de Maó, comercial i classificat d'interès general, el de Ciutadella, comercial i competència del Consell Insular, i el de Fornells. Addicionalment, els ports d'Addaia, Cala'n Bosch i Cala'n Busquets tenen activitat exclusivament esportiva.

El Port de Maó va acollir l'any 2007 un total de 173mil viatgers en línia regular (embarcaments + desembarcaments) i 90mil creueristes en trànsit. Això representa un 13% menys de viatgers en línia regular que l'any 2006, però un 37% més pel que fa a creueristes. Se'n preveu la reordenació amb el trasllat del trànsit ordinari de passatgers i mercaderies a Cós Nou, la qual cosa requerirà la construcció d'una nova estació marítima, i un nou vial de connexió amb la carretera de La Mola. Cala Figuera es reconvertirà en una instal·lació per a iots de gran eslora un cop CLH s'hagi desplaçat a l'àrea de la Base Militar, on es construirà un pòliducte de 6km per enllaçar amb l'aeroport i evitar el transport de carburant per carretera.

El Port de Ciutadella va acollir l'any 2007 un total de 210mil viatgers en línia regular (un creixement del 6% respecte el 2006). Només va acollir el passatge de 2 creuers que varen sumar un total de 400 viatgers. Actualment s'està executant la construcció d'un nou dic d'abric a Son Blanc que permetrà que els grans vaixells de línia regular i els creuers no hagin d'entrar per l'actual port, una maniobra difícil i amb riscos importants. La construcció d'aquest nou dic, licitada a mitjans 2007 i que tindrà un cost de 60M€, anirà acompanyada de la construcció d'una nova terminal de passatgers per un cost de 6M€. La nova infraestructura hauria d'estar llesta per entrar en funcionament l'estiu del 2009, i podria acollir l'arribada de les línies regulars amb origen a la península, escurçant el temps de viatge de forma substancial (unes 2h). Els participants creuen que l'esquema del tràfic marítim a Menorca, tant de passatgers com de mercaderies, es veurà radicalment modificat quan les obres del port quedin finalitzades per l'estalvi de temps i costos que significa l'atracament a Ciutadella en comparació amb anar fins a Maó.

L'oferta d'amarradors esportius a l'illa de Menorca es xifra en vora els 2300 amarradors (*Turisme a les Balears – Informe 2007, Conselleria de Turisme del Govern Balear*). El criteri general adoptat pel pla territorial per a satisfer la demanda existent és la reordenació de l'oferta utilitzant les instal·lacions actuals, i la implantació d'instal·lacions lleugeres, tipus escar o moll, molt menys impactants. La demanda d'amarradors, però, és elevada, i les llistes d'espera són llargues extenses.

Existeixen una sèrie de projectes en marxa que amplien moderadament l'oferta disponible actualment. A Ciutadella, es restituirà el perfil original de cala en Busquets i es guanyarà espai per a 103 noves embarcacions en aigua i 180 en una marina seca. A Maó, la reordenació de la riba Nord restringirà el número d'amarradors a 200 per raons operatives dels grans vaixells, i n'incrementarà el cost del lloguer. A l'oest de l'illa del Rei s'hi disposarà un moll flotant amb capacitat per a 20 noves embarcacions esportives de grans dimensions. A Formells s'hi havia previst la disposició de 400 nous amarrador en patalans flotants i a racer d'un nou dic, però finalment és possible que el projecte sigui revisat a la baixa.

Sobre el trànsit marítim

Actualment, el servei Interilles Express cobreix el trajecte Ciutadella – Cala Ratjada en 45min, a un cost d'entre 80€ i 50€ depenent de l'antelació en què es comprin els bitllets (50% de descompte addicional per a residents, i descomptes per a expedicions d'anada i tornada). Des del port de Maó, Acciona i Balearia ofereixen el trajecte a Barcelona i Palma, Acciona també hi ofereix el de València i Iscomar enllaça Ciutadella amb l'Alcúdia.

INFRAESTRUCTURES LOGÍSTIQUES

La totalitat del transport interior de mercaderies de Menorca es realitza en camions. L'ús de vaixells de càrrega horitzontal (RO-RO) per abastar l'illa de les mercaderies és generalitzat perquè requereix poca infraestructura i és ràpid.

No existeixen instal·lacions específiques per a logística a Menorca.

INFRAESTRUCTURES VIÀRIES

L'eix transversal Maó-Ciutadella (Me1), que recorre l'illa d'est a oest, constitueix el principal eix sobre el qual es vertebra un sistema d'accessos ortogonal a la costa. El principal problema d'aquesta via són les travesseres de Ferreries i Es Mercadal, i la dificultat d'avançament de vehicles lents en molts trams. El tram Maó Alaior és el que suporta una intensitat de trànsit més elevada, i el tram Ferreries – Ciutadella també presenta densitat durant el període estival. Els accessos a Ciutadella i Maó pateixen episodis de congestió.

A curt termini està prevista l'execució de la variant de Ferreries (25M€), les obres de la qual podrien començar a finals del 2008 i que inclourà la construcció d'un túnel. També es preveu resoldre la travessera de Sant Lluís.

Existeix un debat sobre el tractament que ha de tenir la via per a permetre avançament i una major fluïdesa del trànsit. Tot i que fa uns anys s'havia considerat el desdoblament de tota la via, aquesta opció no ha prosperat pel moment. Altres opcions que es barallen és la construcció d'un tercer carril per a avançaments que intermitentment tindria un o altre sentit de la marxa.

El pla territorial insular de Menorca considera que "l'adaptació de la malla viària de Menorca a l'orografia i al seu paisatge pot qualificar-se d'acceptable, proporcionant una sensació de baix impacte en el sistema d'accessos i traçat viari. No obstant això, una densitat de carreteres de 0,53 km/km² i una elevada dispersió de nuclis turístics

produeixen, en determinats moments, especialment durant l'estiu, puntes de saturació.”

Els principals problemes que apunta el Pla territorial són el col·lapse de la via Maó-Sant Lluís, la travessera urbana de la Me-1 a Ferreries, i l'estat de conservació de la xarxa viària. També s'apunta l'absència d'elements característics de rutes turístiques tals com miradors o aparcaments entre altres.

Les principals actuacions previstes en el Pla Territorial són les que s'enumeren a continuació.

- Obres incloses en el conveni entre la CAIB i el Ministeri de Foment:
  - Me-7 Maó-Fornells: reforma de la plataforma
  - Variant de Ferreries
  - Ronda sud de Ciutadella

- Altres obres estratègiques en el marc del Pla Territorial
  - Obres per a compatibilitzar el trànsit de pas i el trànsit urbà sobre l'eix Maó-Sant Lluís
  - Introducció de carrils addicionals per a vehicles lents en els trams interurbans que així ho requereixin per qüestions topogràfiques, però sense superar en longitud el 20% del tram entre nuclis urbans, ni el 15% del total de la carretera.
  - Variant de l'Hospital de Maó entre la Me-12 Maó - Sant Climent i la Me-8R Maó-Sant Lluís.
  - Millora dels accessos viaris als Municipis d'es Mercadal, Alaior i es Mitjorn.
  - Actuacions destinades a l'ampliació de la plataforma d'algunes vies amb objectiu de descongestionar zones i potenciant itineraris alternatius.

El tractament paisatgístic del viari a Menorca és especialment curós amb l'entorn, ja que el paisatge és un dels principals actius del turisme de l'illa. Es constata, però, que encara queda feina a fer, especialment pel que fa als accessos als nuclis urbans.

INFRAESTRUCTURES FERROVIÀRIES

A Menorca no existeix cap traçat ferroviari en funcionament. Tot i això, el Consell Insular havia instat el Govern Balear a l'estudi d'una línia de ferrocarril que unís Ciutadella i Maó. El projecte, però, no ha prosperat perquè la inversió necessària, s'argumenta, no està justificada per una demanda potencial petita. En el seu lloc, s'ha proposat la implantació d'un sistema de transport públic col·lectiu híbrid autobús/tramvia guiat automàticament i propulsat mitjançant energia elèctrica, i en cas de necessitat combustible dièsel.

TRANSPORT PÚBLIC

L'any 2006 es va aprovar el Pla Director Sectorial de Transport de les Illes Balears (PDSTIB), que en el capítol de transport per carretera buscava la reestructuració del sector per a oferir un servei de qualitat i eficient. En concret, es proposava la creació de 3 concessions per a operadors de transport de viatgers per carretera que abarcarien Ciutadella i el nucli del mateix municipi (com fins ara), Maó - Sant Lluís – es Castell, i una tercera concessió que cobriria el servei Maó – Ciutadella, i les necessitats dels municipis centrals de l'illa.

El Consell Insular preveu la inversió de 7'25M€ en el transport públic de l'illa durant els propers 4 anys. Aquesta inversió es repartirà entre el condicionament de parades i de terminals, la creació de noves línies de bus, la millora de les actuals freqüències de pas, i la creació d'una única àrea tarifària integrada.

L'evolució de l'autobús a Menorca ha estat positiva en els darrers anys, fins a assolir els 2 milions de passatgers anuals. Actualment, tres empreses concessionàries són les que presten el servei: Valentín Roca Triay S.L., Torres Allés Autocares S.A. i Transportes Menorca S.A.

Transports Menorca opera durant tot l'any i cobreix l'itinerari entre Maó i Ciutadella, i el servei a les viles interiors des de Maó i/o Ciutadella. El servei entre Maó i Ciutadella fa parada a Alaior, es Mercadal i Ferreries, i té una freqüència de pas d'una hora (1h) durant l'hivern. També hi ha un servei exprés sense parades entre aquestes dues ciutats que realitza el recorregut 8 cops al dia. Torres Allés Autocares cobreix el servei d'accés a l'aeroport de Maó (freqüència de entre 30min i 1h durant l'hivern).

ALTRES INFRAESTRUCTURES

Es preveu a curt termini la interconnexió energètica de les Illes Balears amb la península, tant de gas com d'electricitat.

La conducció de gas, pressupostada en 267M€, es començarà a construir la tardor de 2007 des de Dènia fins a Cala Gració (Eivissa, 123km), i des de Sant Antoni de Portmany fins a la central tèrmica de Sant Joan de Déu (Mallorca, 145km). A Menorca, se'n preveu l'arribada el 2011, però mentre no ho faci, es permetrà el trasllat del gas natural amb vaixells.

La interconnexió elèctrica es construiria des de Vandellòs fins a Mallorca, que comparteix xarxa elèctrica amb Menorca, i està pressupostada en 223M€. La seva arribada es preveu pel 2011. Aquesta interconnexió ha de permetre un subministrament estable durant tot l'any, i evitar el sobredimensionament de les centrals insulars per a garantir els pics de demanda estivals.

Menorca es troba connectada amb Mallorca amb un doble cable de fibra òptica, amb una capacitat de transferència de 10 gigabits, que poden arribar a aplicar-se a 8x10Gb. La instal·lació del segon cable submarí minimitza les probabilitats d'interrupció de servei per incidència tècnica. Tot i això, la banda ampla no arriba arreu de l'illa perquè la manca de rendibilitat econòmica fa que les empreses proveïdores no tinguin interès a invertir en infraestructura a les poblacions més petites, urbanitzacions i polígons industrials. El Pla Estratègic en matèria de telecomunicacions eMenorc@ proposa, entre d'altres, el desenvolupament de models de gestió compartida entre administració i iniciativa privada que permetin fer arribar el cable a aquells llocs on, per manca de rendibilitat econòmica, els operadors no preveuen arribar.

L'abastament d'aigua és un problema substancial a Menorca. L'aigua d'abastament es capta actualment de l'aqüífer subterrani però les extraccions n'han fet minvar el nivell piezomètric, donant lloc a intrusió marina i contaminació salina. La contaminació per nitrats és un també un problema significatiu, ja que si bé els nivells enregistrats no són nocius per la salut, les regulacions europees obliguen a realitzar un esforç en aquest sentit. S'està construint una dessalinitzadora a Ciutadella, que a curt termini permetrà l'abastament d'aigua de gran qualitat a l'oest de l'illa i la recuperació de l'aqüífer. Es preveu igualment la possibilitat de construir una segona planta a l'est de l'illa.

La construcció de parc eòlics és també font de controvèrsia. Si bé a Maó se n'ha construït un de petita dimensió (4 aerogeneradors), els plans del Govern Balear de construir-ne un altre de 17 aerogeneradors als termes municipals des Mercadal i Ferreries ha aixecat l'oposició d'Ajuntaments i Consell Insular. El principal motiu de queixa és l'impacte paisatgístic que podrien tenir els molins de vent, que amb la seva altura superarien el cim de's Monte Toro, l'elevació més important de l'illa. La posició del Consell Insular és de potenciar parcs d'energia fotovoltaica, fàcilment dissimulables amb murs de pedra seca, sobre la construcció de nous molins de vent.

IMPACTES AMBIENTALS

Els principals problemes ambientals de Menorca són comuns a altres punts de la conca mediterrània: riscos d'incendi forestal, l'erosió del sòl, les avingudes de les rieres, la manca d'aigua i la sequera. Especialment delicat, el problema d'intrusió marina a l'aquífer i la contaminació per nitrats. També a destacar que pel relleu de l'illa i la seva classificació com a reserva de la biosfera, els impactes paisatgístics de noves construccions i parcs eòlics són sovint font de controvèrsia.

ESTUDIS I DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

- "Pla Territorial Insular de Menorca", Govern de les Illes Balears
- "Pla Director Sectorial de Transport de les Illes Balears", Govern de les Illes Balears
- "El turisme a les Illes Balears, dades informatives 2007", Govern de les Illes Balears
- "Pla Estratègic e-Menorc@", Consell Insular de Menorca.

Nom: ..... Empresa .....
 e-mail: ..... Tel: .....

Qüestió	És probable?	És convenient?	Observacions:
<p>La població de Menorca és de 90mil habitants, i ha crescut un 27% des de l'any 1998. Aquest creixement és inferior al que han tingut Eivissa i Formentera, que han crescut prop del 40%.</p> <p>L'any 2020, la població a Menorca estarà per sobre dels 150mil habitants.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>El PTI aplica restriccions al creixement urbanístic de les principals àrees turístiques de l'illa per evitar el turisme d'aglomeracions, i aposta compensar el model actual cap a una major presència d'allotjaments hotelers. L'anuari turístic del Govern Balear xifra la despesa per turista i per dia al golf en 162€, a la nàutica en 119€ i d'un ciclo-turista en 76€.</p> <p>El sector turístic a Menorca s'especialitzarà en turistes d'alt poder adquisitiu, potenciant els atractius naturals de l'illa i nous sectors de mercat d'alt valor afegit (turisme de negocis, nàutic, turisme de golf).</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>L'oferta d'amarradors esportius a Menorca es xifra en uns 2200 punts repartits entre les instal·lacions actuals. La demanda d'amarradors, però, supera àmpliament l'oferta actual. Es preveu l'ampliació de l'oferta a Cala en Busquets i a Fornells, però no la construcció de noves grans instal·lacions.</p> <p>A mig termini, l'oferta d'amarradors esportius augmentarà de forma substancial en aquells ports on l'impacte ambiental sigui menor.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>L'aeroport de Menorca transporta anualment 2'7 milions de passatgers. Amb l'ampliació de les àrees terminals, la capacitat operativa de l'aeroport es duplicarà. El Govern Balear proposa una gestió dels aeroports participada pel propi Govern Balear, Consells Insulars, Ajuntaments i Cambres de Comerç.</p> <p>L'aeroport serà gestionat a curt termini més eficientment per part d'institucions públiques i privades menorquines.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>El Port de Ciutadella està construint un nou dic d'abric per a millorar-ne l'operativitat i les condicions d'accés de grans vaixells. El port de Maó està reordenant els seus molls per a millorar-ne els accessos viaris a vehicles i mercaderies.</p> <p>El nou port de Ciutadella concentrarà gran part del tràfic de passatgers entre Menorca i la península. El port de Maó s'especialitzarà en mercaderies i productes energètics.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	

Qüestió	És probable?	És necessari?	Observacions:
<p>Actualment no existeixen àrees d'activitat logística a Menorca. Les mercaderies entren majoritàriament a l'illa pel port de Maó.</p> <p>A curt termini es construirà una àrea d'activitats logístiques lligada al Port de Maó per al servei d'abastament de l'illa de Menorca.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>Els bitllets d'avió i vaixell entre/des de les illes Balears estan subvencionats per a residents en un 50%, i es busca abaratir encara més el seu preu. El vaixell de línia ràpida entre Ciutadella i Cala Ratjada cobreix el trajecte en 45min.</p> <p>El transport marítim de passatgers entre illes serà competitiu amb l'avió degut a la utilització de vaixells ràpids.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>La carretera general de Maó a Ciutadella és el principal eix de comunicacions de l'illa. La variant de Ferreries s'executarà a curt termini, i la d'Alaior ja està en servei. Queda pendent la variant des Mercadal, i cal donar solució al problema dels avançaments. Els accessos a Ciutadella i Maó pateixen episodis de congestió.</p> <p>A curt termini s'executaran les variants pendents, i s'habilitaran carrils addicionals d'avançament. Els accessos a Ciutadella i Maó es milloraran, amb la dotació de carrils específics per al transport públic per carretera.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>El paisatge i el patrimoni són dos dels principals actius del turisme de Menorca. El PTI proposa un tractament específic de la xarxa viària de l'illa per tal que se'n potenciï els valors paisatgístics. A Mallorca s'ha proposat la tipologia de "vies turístiques" o "vies de paisatge" amb la mateixa finalitat.</p> <p>Menorca establirà a curt termini criteris de disseny específics en el tractament del seu viari per a potenciar els valors del paisatge en zones interurbanes, i l'atractiu de les poblacions per on hi passin carreteres.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>S'ha plantejat la construcció d'un ferrocarril o d'un mitjà de transport híbrid autobús/tramvia que unís Maó i Ciutadella passant pels principals nuclis urbans de l'illa.</p> <p>A mig termini, Menorca comptarà amb un servei de transport públic col·lectiu ferroviari o similar entre Maó i Ciutadella.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>El Consell Insular invertirà 7'3M€ en el transport públic de Menorca, amb actuacions que inclouen la creació de noves línies de bus, i la millora de freqüència de les actuals, i la integració tarifària de tots els serveis. En els darrers 4 anys s'ha doblat el nombre de passatgers del transport públic fins als 2 milions.</p> <p>L'aposta que s'està fent en transport públic a Menorca augmentarà encara més la quota modal de l'autobús, i el farà competitiu amb l'ús del vehicle privat.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	

Qüestió	És probable?	És necessari?	Observacions:
<p>L'aigua potable és un bé escàs a Menorca. A Ciutadella s'està construint una planta dessalinitzadora que posarà fi a la baixa qualitat de l'aigua d'abastament del municipi.</p> <p>La construcció de dessalinitzadores a Menorca acabarà definitivament amb els problemes d'aigua que té l'illa.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>Menorca està connectada a la banda ampla a través de dos cables submarins de fibra òptica entre l'illa i Mallorca. Tot i això, la banda ampla no arriba encara a tots els municipis, ni a totes les zones turístiques, ni a totes les escoles i polígons industrials.</p> <p>A curt termini es desenvoluparan models de gestió compartida entre administració i iniciativa privada que permetran fer arribar el cable allà on, per manca de rendibilitat econòmica, els operadors no hi preveuen arribar (polígons industrials, zones residencials,,)</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>La construcció de parcs eòlics sol ser conflictiva pel seu impacte paisatgístic. El vent és un recurs abundant a l'illa de Menorca. Existeix un petit parc eòlic a Es Milà (4 aerogeneradors) i se'n ha proposat la construcció d'un altre a Son Bruc - Ses Comunes (17 aerogeneradors), que ha generat oposició d'ajuntaments i Consell Insular. El Govern Balear ha planejat fins a 8 parcs més.</p> <p>Els parcs eòlics projectats es construiran a curt termini.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>El Ministeri d'Indústria Turisme i Comerç preveu la interconnexió elèctrica i de gas natural de Menorca amb la Península pel 2011.</p> <p>La interconnexió energètica de Menorca amb la península estarà enllestida segons els calendaris previstos, i l'illa tindrà un subministrament que garanteixi el desenvolupament de l'activitat econòmica i turística durant els mesos de més demanda.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
<p>L'Estat central i el govern balear adoptaran mètodes d'anàlisi i prioritització d'inversions en infraestructures d'acord amb criteris transparents i rigorosos de rendibilitat social i econòmica, superant els actuals debats conjunturals.</p>	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	☐ Molt ☐ Bastant ☐ Poc ☐ Gens	
ALTRES OBSERVACIONS I ESTUDIS I INFORMES DE REFERÈNCIA...			